

Stanovska organizacija UJU

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA NO-
VOMEŠKI IN TREBANJSKI SODNI
OKRAJ je zborovalo dne 14. junija 1930. na
Catežu.

Statistika: Od 80 članov je bilo navzočih
le 28, t. j. 35%.

1. Tovariš predsednik pozdravi navzoče,
posebno še odličnega gosta referenta za kme-
tijsko-nadaljevalno šolstvo pri banski upra-
vi g. Jože Krošla ter opozori zborovalce, da
je smatrati to zborovanje za izredni občni
zbor, ker nam je izvoliti delegate in namest-
nike za pokrajinsko in državno skupščino.
Prva bo 19. in 20. julija v Novem mestu, dru-
ga pa avgusta v Beogradu.

a) Tov. predsednik je podal obširno po-
ročilo o seji širjega sosveta v Mariboru.

b) Prečital je Pravilnik, ki naj služi le v
interne informacijske svrhe, nikakor pa ni
namenjen širši javnosti.

2. Volitve delegatov in namestnikov:
Tov. predsednik opozori zborovalce, da imajo
društva pravico poslati na obe skupščini po-
leg predsednika ali njega namestnika za vsa-
kih začetih 50 članov po enega delegata. Vsa-
kemu delegatu je izvoliti namestnika.

Tov. blagajnik se naproša, da poravna
pravočasno obveznosti, sicer imamo le sveto-
valno pravico, volilne pa ne.

Volitev: a) pokrajinska skupščina, dele-
gata: L. Koželj, učitelj v Novem mestu, L.
Ivanetič, učitelj v Novem mestu; namestni-
ka: Fr. Žukovec, učitelj v Smihelu pri Novem
mestu, Mira Vogrinc, učiteljica v St. Petru pri
Novem mestu.

b) Državna skupščina; delegata: Marinč,
šolski upravitelj v Brusnicah, Iv. Žen, šolski
upravitelj v Soteski; namestnici: L. Jenkova,
učiteljica na Mirni, M. Smolik, učiteljica v
Valti vasi.

Predlogi za pokrajinsko skupščino.
Mladinska Matica in »Naš rod« naj se
združita, a mesečina naj ne preseže 2 Din.

Ker je bil čas tesno odmirjen, so zboro-
valci pooblastili odbor za stavitev nadalj-
njih predlogov.

3. Kmetijsko-nadaljevalno šolstvo pri
nas in drugod, referiral tov. Fr. Žukovec.

Referent nam je podal obširno poročilo o
postanku in razvoju teh šol v naši državi, pa
tudi v Avstriji, Češkoslovaški, Nemčiji, Fran-
ciji, Angliji in Holandiji. Njegovo poročilo
je bilo zelo zanimivo. Vsaki teh šol je vedel
letnico njenega začetka, kar je gotovo dokaz
njegove velike agilitetnosti. Tov. predsednik se
mu je toplo zahvalil za izčrpno poročilo.

Sledil je koreferat g. Jože Krošla: Kme-
tijski pouk in učiteljstvo pri nas in drugod,
tako je naslovil svoj govor gospod govornik
sam. Z velikim zanimanjem je sledilo učitelj-
stvo krasnem govoru. Po mnenju g. preda-
vatelja je pri kmetijskem pouku vsekako
upoštevati učiteljstvo, kajti ono biva med
ljudstvom ter pozna gotovo njegove težnje
in želje mnogo bolje nego strokovni učitelj, ki
pride v kraj le za kratek čas, a odide po do-
vršenem delu. Učitelj pa ostane v kraju, po-
more ljudstvu še nadalje z nasveti in more-
bitnimi zgledi, tako na vrtu in drugod. Take
šole naj skušajo na najkrajši način podati
največ znanja. Ne v najlepših razmerah in
z najboljšimi sredstvi, temveč kako ravnaj
v zagati in s skromnimi sredstvi, to naj po-
kaže ljudstvu šola. Ker pa rodi sila odpor,
zato je ravnati tu tako, da spozna sleherni,
kolike vrednosti je znanje.

Pa mladenka v gospodinjski šoli! Saj bo
ona nekoč podpirala hiši tri ogle, zato je tudi
njej znanje prepotrebno. Ne z obilico, am-
pak skromno in varčno naj se vadi ravnati
povsod, da se čim prej izboljšajo razmere.
Vzbuditi je v ljudstvu ponos, pa tudi ljubezen
do svojega stanu ter ljubezen do doma in
rodne zemlje.

V krasnem razvoju so take šole na Češ-
kem in v Nemčiji, tako je trdil g. govornik.
— Svoj krasno zasnovan govor je končal z
besedami: »Ni najpotrebnejše izboljšanje njiv,
temveč izboljšanje kmetijskih duš.«

Tov. predsednik se je zahvalil g. govor-
niku v imenu zborovalcev prav toplo.

Slučajnosti. UJU — pov. Ljubljana na-
proša odbor, da mu navede vse učiteljice, ki
delujejo izven šole. Tovarišice se naprošajo,
da se zglase tozadevno pri tajnici.

Tov. Marinč prosi tovariše(ice) naj se
izjavijo, kakšne uspehe so dosegli z novo me-
todo v elementarnem razredu in Citanko —
Flere.

Tov. V. Kulovčeva izjavi, da je uporaba
te metode in citanke priporočljiva pri majh-
nem številu in nadarjenih učencih, pri veli-
kem številu učencev ni priporočljiva.

Tov. Koželj pa trdi, da so krasni uspehi
tem potem vselej sigurni.

Tov. Marinč prosi tov. predsednika, naj
bi zbral svoja predavanja o novomeških gra-
dovih in sličnem v knjigi, po kateri bo uči-
teljstvo rado poseglo. Tov. predsednik ob-
ljubi storiti to pozneje, ko zbere še nekaj po-
dobnega gradiva.

Pirnat Viktor, preds. Marija Smolik, tajnica.

Prava Kolinska cikorija

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA OR-
MOŠKI OKRAJ je zborovalo dne 14. junija
1930. pri Sv. Tomažu pri Ormožu ob 10. uri.

1. Statistika: Od 70 učiteljev(ice) je v okra-
ju 66 članov društva in od teh je bilo navzo-
čih 41, t. j. 62%.

2. Situacijsko poročilo: Predsednik je
otvoril zborovanje, pozdravil navzoče, ki so
se kljub oddaljenosti udeležili zborovanja
pri Sv. Tomažu, ki leži na prijetnem gričku,
a na najskrajnejši točki ormoškega okraja;
pa saj je bilo to zadnje — peto zborovanje
združeno z izletom. Podal je tudi nekaj zgo-
dovinskih črtic o kraju samem, o tamošnjih
narodnih možeh in učiteljstvu.

3. Poročila in predlogi: a) Prečitana in
odobrena sta bila zapisnika ter so se obrav-
navali dopisi in predlogi.

b) Glede predlogov, navedenih v okro-
žnici poverjenjstva, so se dala navodila dele-
gatom.

c) Vršila se je debata o »Popotniku«, v
katero so posegli tov. Rosina, Žerjav, Najžer
in Wenigerholz ter za »Naš rod« in »Mla-
dinsko Matico«, v kateri so debatirali tov.
Najžer, Bitenc, Žerjav in Porekar.

d) Soglasno je bil sprejet predlog tov.
Najžerja: UJU poverjenjstvo Ljubljana naj
izposluje oblasten odlok glede obveznosti,
oziroma neobveznosti otrok in učiteljstva za-
radi prisostvovanja šolskim mašam ter telov-
ski procesiji, česar novi šolski zakon ne pre-
videva.

d) Sprejet je bil predlog tov. Megle z 20
glasovi proti 15. Dejstvo, da se učiteljstvo
brez tehtnih vzrokov ne udeleži važnih uči-
teljskih zborovanj, se naj pri službeni oceni
primerno upošteva, tem bolj pri onem uči-
teljstvu, ki sploh ni organizirano.

4. Samoizobrazba. O Vidovanskem ve-
rovanju je predaval predsednik tov. Rosina;
tov. Rajšp se mu je zahvalil za krasno Vi-
dovansko manifestacijo.

5. Delegati za pokrajinsko skupščino v
Novem mestu so: tov. predsednik Rosina
Adolf, tov. Pinterič Drago in Podplatnik Fran-
jo, za namestnike: tov. Klemenčič Vlado
in Ivanka ter Šijanec Olga; za državno skup-
ščino v Beogradu tov. predsednik Rosina
Adolf, namestnik tov. Klemenčič Vlado, ozi-
roma Megla Milan.

6. Slučajnosti. Prihodnje zborovanje in
občni zbor se bo vršil septembra pri Sveti-
njah.

Ad. Rosina, preds. Vl. Porekar, tajnik.

Nove knjige.

—k Začaruna bukev. Ker je v knjigi več
sestavkov, primernih za proslavo po šolah
itd., upam, da jo nabavijo šolarske knjižnice.
Pripominjam, da znaša pristojbina za uprizo-
ritev enodějanka »Vesna« za posamezno
šolsko leto 50 Din in prejmete dovoljenje
tako, čim me obvestite, da ste s tem po-
jem zadovoljni. Za slučaj, da bo enodějanka
»Vesna« komponirana, Vas o tem obvestim
po »Učit. Tovarišu« in dnevnem časopisju.
Cena knjižice znaša s poštnino vred vezana
12 Din, broš. 7 Din in je za nakazilo prilo-
žena knjigi vselej položnica. Naroča se pri:
Ivanu Albrehtu, Malenca, p. Krška vas.

—k Ljudmila Poljanec: Mati, tri lirske
dramatske slike. Uglasbil Mirk. Samozalo-
ba. Maribor 1930. Naroča se pri založništvu.
Mirk-Poljanec, Maribor, Gosposka ul. 52.
Vsebinska knjižica je namenjena predvsem za
uprizoritev na materinski dan. Tri kratke
lirske dramatske slike: 1. Mati pri zibelki.
2. Mati in bolno dete in 3. Mati in otroci
pri igri, se bodo s pridom uprizarjale na
šolskih odrih, ker je za njih uprizoritev po-
trebna le enostavna scenarija.

—k Rene Bazin: Iz vse svoje duše. Ro-
man. Poslovenil Niko Kuret. Ljudska knji-
žnica, 34. zv. V Ljubljani 1930. Založila Jugo-
slovska knjigarna. Str. 222. Cena 28 Din,
v platno vezani knjižki 40 Din.

Bazin, ta znameniti francoski pisatelj,
član akademije, je tudi nam Slovencem že
dobro znan, po svojem romanu »Gruda
umira«. Iz vsega romana veje diha najfinejša
nežnost in globoke prečiščenosti, pri tem
se pa razvija zgodba s tako zanimivostjo in
napetostjo, da človek romana ne bo odložil,
preden ni dospel do zadnje strani. Tudi
prevod je gladek. Naj bi si ga nabavila prav
vsaka delavska rodbina, izredno nizka cena
ji to omogoča.

—k Mirkol Kunčič: Najdenček Jožec. (Iz
torbe Kotičkovega istrička zvezek 1.) — Naše
mladinsko slovostvo že pred vojno ni moglo
pokazati dela, ki bi bilo postalo trajna last
mladine. Do zdaj še nismo imeli izrecno mla-
dinskega pisatelja, ki bi bil gojil specialno
mladinsko slovostvo in bi nam ustvaril nekaj
takega, kar je vzeto naravnost iz otroške
duše in pisano v onem jeziku in slogu, ki ga
more razumeti mladina. Le dvojica pesni-
kov je zadel prave strune, a dasi je pi-
salo že nekaj pisateljev za mladino, ven-
dar niso mogli uspjeti, pač edino iz razloga,
ker niso poznali otroške duše. Po vojni je
postala menda moda, da se vsakega poiz-
kuša postaviti v mladinski literaturi in do-
seči nekaj rekorda v številu otroških del.
Mladina naravnost zasipa z omladnimi,
praznimi spisi, ki nimajo ne duha ne telesa;
pisatelji se nočejo zavediti, da pišejo za
one, ki imajo v srcu še čisto zlato in svoje
zasanjano kraljestvo, o katerem pa večina
naših modernih »mladinskih« pisateljev ni-
ma niti pojma. Iz otroške literature so na-
pravili otroško brozgo, ki stoji globoko pod

vsako kritiko in katere se moramo odrasli
sramovati, ker že otrokom samim preseda
in se je obupno otepavajo. S tem pa otroci
polagoma izgubljajo veselje do knjige, ker
pri sedanjih, po sili mladinskih pisateljih ne
najdejo onega, kar pričakujejo v svoji knjigi
— lepote in življenja svojega zasanjanega
kraljestva. — Oprema knjižic prav razkošna.
Kraji jo nebroj posrečenih slik, ki so popo-
noma v skladu z vsebino. Človek je vesel, če
jo vidi in bere, zakaj brez pretiravanja mo-
ramo priznati, da je to prva in edina knjiga,
ki je izšla pri nas v povojnih letih in ki je
pristno mladinska. Zato pa bo ostala trajna
last naše mladine, ki je ne bo mogla pogre-
šati nič več. In brez »Jokca« ne sme biti
nobena družina, a sem prepričan, da tudi
ne bo. — Jos. Vandot.

MIROSLAVA LEITGER

LJUBLJANA, JURČIČEV TRG ŠTEV. 3.
Izdelovanje ročnih in strojnih
vezenin. Predtiskarija in izdelovanje šablon. Zaloga
DMC in vseh potrebščin za vezenje in predtisk.

Naša gospodarska organizacija.

—g Članom Učit. Samopomoči. V teh
dneh ste prejeli položnice za nakazilo dveh
smrtnih slučajev v znesku 11 Din, zakonski
pari 21 Din. Umrla sta Vincenc Robljek,
Kranj (215. smrtni slučaj) in Ida Petrič, Ljub-
ljana (216. smrtni slučaj). Dediči so prejeli
iz društvene blagajne 24.780 Din. V juliju t. l.
je izostalo mnogo članskih nakazil. Vljudno
prosim, nakažite vse zaostanke v avgustu. —
U. S. ima 2495 članov, posmrtnina znaša
12.475 Din.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne
namene občinstva, vsaka beseda 50 par, Najmanjši
znesek Din 5.—

Inteligentna gospodična zmožna dobre
kuhe (prednost imajo strokovne učiteljice za
gospodinjstvo), ki ima veselje do trgovskega
posla, vodenje kuharskih tečajev, obisk
strank v mestu, dobi stalno službo.

Ponudbe pod »Vestna« na upravo lista.

FOTO-APARATE kupite najbolje pri Fr. P. ZAJEC, optik
Ljubljana, Stari trg 9.

— Moja hčerka Marija Tomše, rojena
9. septembra 1912. v Rajcu 10, občina Velika
dolina, srez Krško, ki je dne 21. junija t. l.
dobila potom Zavoda sv. Marte v Ljubljani
službo, je odšla z gospo učiteljico neznanu
kam. Prosim, da se mi naznani njeno biva-
lišče. — Jožef Tomše, Dev. Mar. v Polju pri
Ljubljani, pošto ležeče.

RESTAVRACIJA NOVI SVET

LJUBLJANA
GOSPOSVETSKA CESTA 14

Priznana dobra kuhinja, po-
sebna soba za sestanke; spre-
jema naročila za skupne obe-
de po zmernih cenah.
Postrežba točna in solidna.

Šolske zvezke
po nizkih cenah, iz
najboljega papirja
— priklonno izdeluje
učiteljska
TISKARNA
Frankova ul. 6

Ugodnost!

Damske galoše . . . 70 Din
Moške galoše . . . 75 Din
Damski snežni čevlji 100 Din
Moški snežni čevlji . 110 Din

ANTON KRISPER, Ljubljana
Mestni trg 26 * Stritarjeva ulica 3

Avgust Agnola

Zaloga stekla, porcelana,
kamenine, zrcal in šip.
Kompletne opreme za re-
stavracije, hotele, gostilne,
kavarne in bare ter za
splošno gospodinjstvo.
Luksuzni predmeti.

LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA 10.
Telefon 2478.

Kdor oglašuje
ta napreduje!

L. MIKUŠ
LJUBLJANA
MESTNI TRG št. 15

DEŽNIKI
Na malo. Na veliko.
Ustanovljeno leta 1889.
Telefon šte. 2.282.

OBLEKE, PERILO, POVRŠNIKE, KLOBUKE,
ČEVLJE, NOGAVICE, KRAVATE itd.
nudi ugodno v veliki izbiri
KONFEKCIJSKA MODNA TRGOVINA
JAKOB LAH * MARIBOR
GLAVNI TRG 2.

VELETRGOVINA
F. König

Velika izbira igrač,
galanterijskega bla-
ga in gramofo-
nov, kakor tudi
žepnih predmetov
in raznih kovčegov.

Vaše potrebe krije
najceneje v manufakturni
trgovini
»PRI SOLNCU«
Glavni trg 9
Prodaja tudi na obroke!
Za obilen obisk
se priporoča
ALOJZ DROFENIK

DENAR NALOŽITE NAJBOLJE IN NAJVARNEJE PRI DOMAČEM ZAVODU

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

Račun poštne hranilnice štev. 14.257 reg. zadruga z neom. zav. Brzojavke: »Kmeti dom«. / Telefon 2847
V LJUBLJANI, TAVČARJEVA (SODNA) ULICA 1. ♦ ♦ PODRUŽNICI V KAMNIKU IN V MARIBORU

Vloge na knjižice in tekoči račun obrestuje po 6% brez odpovedi, pri trimesečni
odpovedi po 7 1/2 %, brez odbitka davka na rente. — Stanje vlog okroglo 30.000.000 Din.
Rezerve nad 500.000 Din. Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog. — Vložne
knjižice drugih zavodov sprejema kot gotovino brez prekinjenja obrestovanja.
POSJILA daje proti poročstvu, na vključbo in proti zastavi premičnin in
vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tek. rač. pod najugodnejšimi pogoji.
Blaginjske ure: Ob delavnikih od 8 do 12 1/2 in od 3 do 4 1/2, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8 do 12 1/2.